

Profiel raadslid en fractievoorzitter, inclusief bijbehorende competentie

Status:

Vastgesteld door besturen GL en PvdA dd. 17 februari 2025

Inhoudsopgave

0. Inleiding	3
A. Concept profielschets raadslid en fractievoorzitter GL-PvdA	4
B. Competenties samengevat	6
<i>B1. Communiceren en luisteren.....</i>	<i>6</i>
<i>B2. Initiatief.....</i>	<i>6</i>
<i>B3. Omgevingsbewustzijn</i>	<i>6</i>
<i>B4. Onderhandelen</i>	<i>6</i>
<i>B5. Overtuigingskracht.....</i>	<i>6</i>
<i>B6. Samenwerken</i>	<i>6</i>
<i>B7. Inlevingsvermogen</i>	<i>6</i>
<i>B8. Analytisch vermogen</i>	<i>6</i>
<i>B9. Resultaatgerichtheid.....</i>	<i>6</i>
<i>B10. Integriteit</i>	<i>7</i>
C Aanvullende competenties voor fractievoorzitter	7
<i>C11. Coachen</i>	<i>7</i>
<i>C12. Sturend vermogen.....</i>	<i>7</i>
Bijlage 1. Competenties uitgewerkt	8

0. Inleiding

In dit document is een profielschets opgenomen voor gemeenteraadslid en fractievoorzitter. Voor deze schets zijn bronnen gebruikt van GroenLinks en van de Partij van de Arbeid. Het is daardoor een ‘ samengesteld profiel’ .

Dit profiel is te lezen in hoofdstuk A.

Tevens is opgenomen een lijst met competenties. Deze competenties zijn opgesteld en uitgewerkt door bureau Berenschot in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden, met medewerking van de Vereniging van Griffiers, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In hoofdstuk B zijn deze competenties kort geduid en samengevat. De aanvullende competentie voor fractievoorzitter zijn opgenomen in hoofdstuk C.

In bijlage 1 is een meer gedetailleerde beschrijving te lezen van de competenties. Bureau Berenschot gebruikt hiervoor 3 niveaus met een toename in complexiteit . Andere criteria zijn toenemende diversiteit en complexiteit in contacten, de mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid die gevraagd wordt.

Het hanteren van de drie niveaus maakt het mogelijk om:

1. te bepalen op welk niveau een raadslid, fractievoorzitter en fractievolger functioneert en
2. een beoogde ontwikkeling in competenties goed te kunnen volgen

Wat dit laatste betreft geldt dat hoe meer een competentie gekoppeld is aan persoonskenmerken en motivatie, hoe meer energie het zal kosten om die competentie te ontwikkelen voor een raadslid die niet over deze kenmerken beschikt.

Op de website van Raadsleden.nl kunnen geïnteresseerden een zelfscan maken om de competenties te toetsen: [Mijn Competentiescan](#)

A. Concept profielschets raadslid en fractievoorzitter GL-PvdA

Ons raadslid is een **politicus** die:

- Een visie heeft op de beleidsterreinen die rechtstreeks gekoppeld zijn aan de belangrijkste waarden van onze partijen (groen, eerlijk, inclusief, bestaanszekerheid, vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en duurzaamheid) en al deze kernwaarden van harte onderschrijft;
- Veranderbereid is om vanuit die kernwaarden, daarvoor groene en sociale kansen ziet;
- Resultaatgericht is en zowel op korte als lange termijn concrete politieke doelen kan stellen;
- Maatschappelijk betrokken is en zich inzet voor een solidaire samenleving;
- Mensen weet te verbinden en verschillen te overbruggen;
- Een bijdrage levert aan de profilering en verdere inhoudelijke ontwikkeling van GL-PvdA;
- Authentiek is en onder alle omstandigheden naar de gemeenschappelijke waarden van GL-PvdA-waarden en inzichten en de hoogste maatschappelijke normen van integriteit handelt.
- Beheerst zowel vanuit de oppositie als de coalitie het politieke spel naar en met andere partijen;
- Kan werken binnen een coalitie en met een coalitieakkoord;
- Kan onderhandelen;
- Heeft overtuigingskracht en kan bij andere partijen steun voor onze plannen verwerven.

Ons raadslid is een **volksvertegenwoordiger** die:

- Weet de stem van de inwoners helder en doortastend te verwoorden;
- Weet mensen aan te spreken en politiek te vertalen naar het dagelijks leven van mensen;
- Staat midden in de samenleving en kan goed netwerken. Bezoekt hiervoor dorpen en wijken, organisaties en verenigingen, belangengroepen en inwoners;
- Heeft oog voor het belang van diversiteit en exclusiviteit bij beleid;
- Kan goed luisteren en weet het algemeen belang te behartigen, is geen ombudsman voor individuele bewoners.

Ons raadslid:

- Is initiatiefrijk, daadkrachtig, constructief en creatief;
- Heeft politiek-strategisch inzicht en kan onderhandelen;
- Heeft voldoende tijd voor het raadswerk en de daarbij behorende partijactiviteiten (>16 uur per week);
- Is flexibel, bestand tegen de werkdruk en in staat om keuzes maken;
- Kan goed samenwerken in de fractie en aanvaardt het gezag van de fractievoorzitter;
- Neemt deel aan en verbindt zich aan de jaarlijkse functioneringscyclus.
- Spreekt duidelijke taal en is in staat haar/zijn mening helder te verwoorden;
- Heeft een goede publieke presentatie;

- Is gemakkelijk benaderbaar;
- Weet zich schriftelijk (op social media en in persberichten) helder en begrijpelijk uit te drukken.

Aanvullend voor onze **fractie voorzitter**:

- Houdt de grote lijnen in de gaten;
- Kan van de fractie een team maken;
- Kan individuele raadsleden coachen;
- Kan goed schakelen tussen verschillende actoren als wethouder, afdelingsvoorzitter, fractie, coalitiepartners, etc.;
- Kan goed omgaan met de spanning tussen het fractiebelang en het coalitiebelang;
- Kan de fractie goed vertegenwoordigen.

B. Competenties samengevat

B1. Communiceren en luisteren

Verwoordt gedachten helder en vlot, brengt mondeling en schriftelijk een boodschap begrijpelijk over aan anderen en weet hierbij hun aandacht vast te houden. Neemt verbale en non-verbale boodschappen op en toont begrip hiervoor. Vraagt door bij onduidelijkheden tot de boodschap helder is.

B2. Initiatief

Reageert proactief door zaken in gang te zetten.

B3. Omgevingsbewustzijn

Is extern georiënteerd en alert op ontwikkelingen die invloed hebben op de fractie en/of de gemeente.

B4. Onderhandelen

Behartigt de partijbelangen in onderhandelingsituaties en bereikt overeenstemming met behoud van wederzijds respect.

B5. Overtuigingskracht

Kan door middel van overredingskracht, persoonlijk overwicht en tact invloed uitoefenen op de ideeën en standpunten van anderen.

B6. Samenwerken

Handelt vanuit het gemeenschappelijk belang en levert samen met anderen een bijdrage aan het gemeenschappelijke resultaat.

B7. Inlevingsvermogen

Is alert op de behoeften en gevoelens van anderen en reageert daar begripvol, met respect en passend op.

B8. Analytisch vermogen

Onderzoekt, herkent en begrijpt de belangrijkste elementen van vraagstukken en hun onderlinge samenhang.

B9. Resultaatgerichtheid

Werkt doelgericht en vasthoudend, vanuit een visie, naar resultaten toe en weet het resultaat op efficiënte en effectieve wijze te realiseren.

B10. Integriteit

Handelt naar eer en geweten en is in staat algemeen aanvaarde sociale, ethische en professionele normen te handhaven.

C Aanvullende competenties voor fractievoorzitter**C11. Coachen**

Is gericht op het ontwikkelen van de competenties van anderen door middel van het geven van opbouwende feedback, inzicht, tips en handvatten. Biedt ruimte en begeleiding

C12. Sturend vermogen

Is in staat om richting en sturing te geven aan de fractie om de gemaakte afspraken en partijdoelstellingen te realiseren

Bijlage 1. Competenties uitgewerkt

1. Communiceren en luisteren

Verwoordt gedachten helder en vlot, brengt mondeling en schriftelijk een boodschap begrijpelijk over aan anderen en weet hierbij hun aandacht vast te houden. Neemt verbale en non-verbale boodschappen op en toont begrip hiervoor. Vraagt door bij onduidelijkheden tot de boodschap helder is.

Niveau 1 Is in staat om feitelijke informatie, zowel mondeling als schriftelijk begrijpelijk en helder over te brengen

- Spreekt duidelijk en verstaanbaar
- Maakt gebruik van oogcontact en intonatie
- Formuleert helder en kernachtig
- Geeft met gedrag en houding blijk van interesse voor hetgeen de ander inbrengt

Niveau 2 Is in staat om een boodschap, idee of mening begrijpelijk en helder over te brengen en vraagt door

- Brengt structuur aan in een betoog, notitie of rapport
- Luistert, vraagt door en brengt interactie tot stand
- Stemt woordkeus af op het niveau van de ontvanger
- Toetst of hij goed begrijpt wat de ander zegt

Niveau 3 Is in staat om een complexe boodschap helder over te brengen aan een groep

- Zorgt dat de boodschap aansluit bij de doelgroep
- Heeft oog voor de manier waarop de boodschap bij de verschillende ontvangers overkomt
- Maakt gebruik van aansprekende voorbeelden om de boodschap over te brengen
- Gaat in op de meer verborgen en onduidelijke hints en opmerkingen van de ander
- Weet in zijn rol als volksvertegenwoordiger expliciete en impliciete gevoelens van de burgers te vertalen in begrijpelijke en aansprekende taal

2. Initiatief

Reageert proactief door zaken in gang te zetten.

Niveau1 Neemt initiatief binnen het eigen werkveld

- Doet ongevraagd voorstellen of komt met ideeën ter verbetering van het eigen werk
- Komt als eerste in beweging als zaken georganiseerd moeten worden
- Trekt zaken naar zich toe

Niveau 2 Neemt initiatief voor de eigen fractie

- Signaleert kansen en onderneemt gerichte acties
- Heeft een actieve initiërende rol in groepen of samenwerkingsverbanden
- Zet zich actief in voor de fractie door op situaties af te stappen

Niveau 3 Neemt initiatief op gemeenteniveau

- Zoekt actief naar kansrijke ontwikkelingen op gemeenteniveau en pakt deze op
- Anticipeert op de gevolgen van ontwikkelingen of beslissingen
- Zorgt voor een werkklimaat waarbinnen initiatieven genomen kunnen worden

3. Omgevingsbewustzijn

Is extern georiënteerd en alert op ontwikkelingen die invloed hebben op de fractie en/of de gemeente.

Niveau 1 Interesseert zich voor ontwikkelingen, die voor de eigen portefeuille van belang zijn

- Volgt de maatschappelijke en politiek bestuurlijke ontwikkelingen die de eigen portefeuille raken
- Discussieert regelmatig met anderen over deze ontwikkelingen en hoe deze van invloed zijn op de eigen portefeuille
- Verwerkt deze ontwikkelingen en relevante nieuwe kennis en ervaringen tot concrete veranderingen of mogelijke aanpassingen in de visie op de eigen portefeuille

Niveau 2 Is actief op zoek naar externe ontwikkelingen en trends op diverse portefeuilles die voor het functioneren van het raadslid en de eigen fractie van belang zijn

- Vergaart actief informatie op diverse terreinen die van belang zijn voor de eigen fractie
- Zoekt actief naar trends en ontwikkelingen waar de eigen fractie rekening mee zou moeten houden
- Wisselt regelmatig meningen en informatie uit over externe ontwikkelingen met stakeholders in het domein en burgers binnen de gemeente

Niveau 3 Houdt zich actief bezig met de betekenis van landelijke en regionale ontwikkelingen voor de gemeente

- Maakt gebruik van verschillende (regionale en/of landelijke) netwerken om op de hoogte te blijven van relevante ontwikkelingen voor de gemeente
- Is actief in deze netwerken en beoordeelt de relevantie van (regionale en/of landelijke) ontwikkelingen voor de eigen gemeente
- Vertaalt deze relevante (regionale en/of landelijke) ontwikkelingen naar beleidsvoorstellen in de eigen gemeente

4. Onderhandelen

Behartigt de partijbelangen in onderhandelingssituaties en bereikt overeenstemming met behoud van wederzijds respect.

Niveau 1 Onderhandelt binnen duidelijke en vastgestelde kaders en richtlijnen in een overzichtelijke situatie

- Weet eigen wensen duidelijk over te brengen aan de ander
- Kent de grenzen van de onderhandelingsruimte en weet daaraan vast te houden
- Achterhaalt belangen van de ander

Niveau 2 Onderhandelt over meer complexe zaken met onderhandelingsruimte

- Weet te spelen met de grenzen van de eigen onderhandelingsruimte
- Is in staat om een win-winsituatie te creëren en commitment te verkrijgen
- Neemt verantwoorde risico's in de onderhandeling
- Kent de politieke arena, het krachtenveld, de verhoudingen, de informele regels en de cultuur

Niveau 3 Onderhandelt over strategische, partij-overstijgende zaken

- Weet behendig in te spelen op onverwachte wendingen in het gesprek
- Buigt tegenargumenten om in het voordeel van het eigen standpunt
- Weet een brug te slaan en de verschillende belanghebbenden bij elkaar te brengen
- Lobbyt, brengt belangrijke onderwerpen bij de juiste personen/partijen onder de aandacht

5. Overtuigingskracht

Kan door middel van overredingskracht, persoonlijk overwicht en tact invloed uitoefenen op de ideeën en standpunten van anderen.

Niveau 1 Overtuigt op basis van inhoudelijke argumenten en expertise

- Formuleert helder en kernachtig
- Hanteert duidelijke, logische en heldere argumenten
- Speelt met argumenten in op overtuigingen en belangen van anderen
- Heeft oog voor de manier waarop de boodschap bij verschillende doelgroepen overkomt

Niveau 2 Is in staat door overredingskracht invloed uit te oefenen op de ideeën en standpunten van anderen

- Luistert naar anderen en buigt tegenargumenten om in het voordeel van het eigen standpunt of het standpunt van de fractie of gemeenteraad
- Brengt voorstellen met enthousiasme en stelligheid
- Heeft persoonlijk overwicht, is zelfbewust en beslist in het optreden

Niveau 3 Weet door middel van persoonlijk overwicht, uitstraling en/of charisma anderen te beïnvloeden

- Uit het optreden spreekt autoriteit, kracht en betrouwbaarheid
- Stuurt besluitvormingsprocessen binnen de gemeenteraad of fractie in de gewenste richting door persoonlijke stijl en overwicht
- Enthousiasmeert anderen om visie en standpunten van de fractie verder uit te dragen
- Weet voor verschillende boodschappen verschillende media in te zetten

6. Samenwerken

Handelt vanuit het gemeenschappelijk belang en levert samen met anderen een bijdrage aan het gemeenschappelijke resultaat.

Niveau 1 Overlegt, stemt af en werkt samen met betrokkenen

- Vraagt anderen naar hun mening
- Deelt kennis, informatie en ervaringen met anderen en stemt acties op hen af
- Draagt bij aan een goede werksfeer en samenwerking binnen de fractie
- Heeft oog voor ‘overkoepelend belang’

Niveau 2 Maakt eigen belang ondergeschikt aan het groepsbelang

- Streeft gezamenlijke doelen na
- Maakt heldere afweging tussen eigen belang en het belang van de fractie en/of gemeenteraad
- Onderneemt acties om ervoor te zorgen dat er een goede werksfeer en samenwerking binnen de fractie
- en/of gemeenteraad blijft dan wel ontstaat
- Houdt bij een beslissing rekening met de belangen van andere leden van de fractie en/of gemeenteraad

Niveau 3 Creëert proactief synergie en samenwerking binnen de gemeente

- Is in staat om samenwerking te realiseren met andere fracties, als ook met leden van het College van B&W en de ambtelijke organisatie om een gemeenschappelijk en/of een politiek doel te realiseren
- Onderneemt acties om teamgeest te realiseren of te versterken
- Stimuleert anderen om gezamenlijk te werken aan een gemeenschappelijk doel

7. Inlevingsvermogen

Is alert op de behoeften en gevoelens van anderen en reageert daar begripvol, met respect en passend op.

Niveau 1 Staat open voor onderliggende gevoelens en motivaties van anderen

- Laat merken naar de ander te luisteren door contact te maken, samenvattingen te geven en vragen te stellen
- Toont respect en laat anderen in hun waarde, ook als politieke ideeën of visie lijnrecht tegenover elkaar staan
- Toont begrip voor en interesse in afwijkende visies, ideeën, omgangsvormen en gewoonten
- Reageert op belangrijke gebeurtenissen voor een ander, zoals verjaardagen, geboortes, examens, etc.

Niveau 2 Speelt in op onderliggende gevoelens en motivaties van anderen

- Vraagt in een gesprek door naar de achterliggende redenen voor het gedrag van de ander
- Denkt bij het zoeken naar oplossingen mee vanuit het gezichtspunt van de ander
- Maakt onvrede en weerstand van de ander bespreekbaar en uit daarbij de eigen mening en gevoelens op beheerste wijze, zodat het gesprek niet ontspoot
- Toont zich bewust van de invloed van de eigen overtuigingen, uitgangspunten en partijbeginselen op anderen

Niveau 3 Speelt in op complexe gevoelens en motivaties binnen een groep

- Bemerkt (onderhuidse) spanningen of conflictsituaties in een groep en maakt deze bespreekbaar. Houdt daarbij oog voor de normen en waarden van anderen
- Herkent onuitgesproken motieven die het functioneren van een groep nadelig beïnvloeden en maakt deze voor de groep zichtbaar en bespreekbaar
- Herkent en benoemt de gevoelens en motieven die in een grote, divers samengestelde groep, zoals de gemeenteraad, bepalend zijn voor de heersende stemming

8. Analytisch vermogen

Onderzoekt, herkent en begrijpt de belangrijkste elementen van vraagstukken en hun onderlinge samenhang.

Niveau 1 Herkent en identificeert bestaande verbanden

- Herkent en verzamelt relevante feiten en brengt deze met elkaar in verband
- Weet kennis te gebruiken in overzichtelijke vraagstukken
- Ziet onderliggende verbanden en patronen tussen zaken
- Stelt zich als raadslid onderzoekend en kritisch op

Niveau 2 Legt nieuwe verbanden

- Gebruikt verschillende manieren/methodes om ingewikkelde vraagstukken aan te pakken en relevante informatie te verkrijgen
- Ziet de kern van (maatschappelijke) vraagstukken en komt met mogelijke oplossingen binnen de kaders van coalitieafspraken en de beginselen van de eigen politieke partij
- Maakt duidelijk onderscheid tussen hoofd- en bijzaken
- Kan zich losmaken van de inhoud om de grote lijnen en het totale proces te overzien

Niveau 3 Maakt complexe analyses en trekt vraagstukken breder

- Kan complexe (maatschappelijke) vraagstukken in deelvragen opsplitsen en weet deze in de juiste volgorde te plaatsen
- Plaatst het vraagstuk of probleem in een breder kader en bekijkt het vanuit verschillende invalshoeken
- Benoemt voor- en nadelen van de verschillende oplossingen voor een vraagstuk of probleem
- Verbindt vraagstukken en opdrachten met de bestaande visie, doelstellingen en concepten, zoekt hierbij naar alternatieven

9. Resultaatgerichtheid

Werkt doelgericht en vasthoudend, vanuit een visie, naar resultaten toe en weet het resultaat op efficiënte en effectieve wijze te realiseren.

Niveau 1 Kan toewerken naar gestelde doelen

- Realiseert afspraken en plannen binnen aangegeven kaders zoals de gemeentebegroting en het coalitieprogramma
- Toont ambitie, gedrevenheid en volharding in het realiseren van doelen
- Weet de politieke visie te vertalen naar concrete doelstellingen en toetst of gestelde doelstellingen worden gerealiseerd

Niveau 2 Stelt doelen en coördineert de te behalen resultaten van anderen

- Gaat actief op zoek naar de best mogelijke manier om doelen te bereiken, zoekt actief naar alternatieven indien zich tegenslagen voordoen
- Zorgt voor een goede balans tussen kwaliteit en kwantiteit
- Maakt verwachtingen omtrent resultaten duidelijk aan anderen
- Spreekt anderen aan en stelt acties bij als de situatie daarom vraagt

Niveau 3 Stelt strategische doelen

- Draagt zorg voor een systeem binnen de gemeenteraad waarin resultaten een belangrijke positie innemen en waarmee deze ook duidelijk en zichtbaar zijn voor de verschillende afdelingen en individuen
- Spreekt of stuurt afdelingen/teams aan op het realiseren van gestelde doelen
- Vertaalt strategische doelstellingen naar concrete (SMART) resultaatafspraken (op individueel en groepsniveau)
- Blijft gemotiveerd voor het realiseren van lange termijn doelstellingen, ook bij uitblijvende resultaten of tegenslagen

10. Integriteit

Handelt naar eer en geweten en is in staat algemeen aanvaarde sociale, ethische en professionele normen te handhaven.

Niveau 1 Hanteert algemeen aanvaarde maatschappelijke normen

- Begrijpt het vertrouwelijke karakter van informatie en handelt daarnaar
- Gedraagt zich volgens de normen, waarden en gedragscode van de fractie en gemeenteraad
- Stelt zich open en eerlijk op en houdt geen informatie achter waar de ander recht op heeft
- Komt beloften en afspraken na (of informeert tijdig wanneer dit niet lukt)

Niveau 2 Hanteert algemeen aanvaarde maatschappelijke normen richting een ander

- Blijft consequent in handelwijze, ook als hij onder druk wordt gezet
- Vraagt geen onmogelijke inzet en/of handelingen van anderen
- Communiceert open over verwachtingen en bedoelingen

Niveau 3 Hanteert algemeen aanvaarde maatschappelijke normen richting meerdere personen

- Weet zich in (politieke) conflictsituaties als een betrouwbare partij en fractielid te gedragen
- Weegt belangen en verschillende zienswijzen zorgvuldig tegen elkaar af
- Voorkomt belangenverstrengeling door verschillende belangen openlijk te bespreken met betrokken partijen en passende keuzes te maken

Aanvullende competenties voor fractievoorzitter

11. Coachen

Is gericht op het ontwikkelen van de competenties van anderen door middel van het geven van opbouwende feedback, inzicht, tips en handvatten. Biedt ruimte en begeleiding

Niveau 1 Geeft feedback

- Neemt gedrag waar en weet dit te benoemen
- Heeft zicht op zowel de positieve kanten als de negatieve effecten van gedrag
- Kan waarnemingen over gedrag bespreken en effecten ervan helder teruggeven aan de ander

Niveau 2 Biedt inzicht in houding en gedrag

- Koppelt de gevolgen van het gedrag van anderen helder en aan de hand van concrete voorbeelden terug
- Geeft opbouwende feedback (positief en negatief) met het oog op ontwikkeling
- Zet de ander door het stellen van vragen aan tot inzicht in eigen handelen
- Brengt fractieleden en fractiemedewerkers in situaties die voor hen uitdagend en leerzaam zijn

Niveau 3 Geeft handvatten voor ontwikkeling

- Stimuleert fractieleden en fractiemedewerkers tot persoonlijke en/of professionele ontwikkeling door het geven van concrete tips en suggesties
- Laat fractieleden en fractiemedewerkers zelf de antwoorden op problemen vinden in plaats van zelf de antwoorden te geven, zodat ze het echt begrijpen
- Stimuleert fractieleden en fractiemedewerkers om zelf verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van (de invulling van) het werk
- Is zich bewust van eigen stijl van coachen en het effect daarvan op anderen

12. Sturend vermogen

Is in staat om richting en sturing te geven aan de fractie om de gemaakte afspraken en partijdoelstellingen te realiseren

Niveau 1 Geeft instructies

- Geeft duidelijke opdrachten, instructies en kaders aan fractieleden en fractiemedewerkers
- Spreekt anderen op hun prestaties en gedrag aan
- Is transparant over eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- Neemt beslissingen en stelt deze niet uit wanneer nodig

Niveau 2 Geeft werkwijze en grenzen aan

- Vertaalt partijdoelstellingen en partijbeginselen naar praktische uitvoerbare activiteiten en gedrag
- Zegt 'nee' tegen onredelijke verzoeken
- Stelt grenzen aan het gedrag van fractieleden en fractiemedewerkers waar nodig
- Draagt zorg voor de juiste middelen, faciliteiten en voorwaarden

Niveau 3 Geeft globale kaders en hoge prestatie-eisen aan

- Laat stijl van leidinggeven aansluiten op de behoefte van fractieleden en fractiemedewerkers en de situatie
- Zet op consequente wijze prestaties en functioneren af tegen normen en geeft hierop tijdig feedback aan de fractie
- Spreekt met fractieleden en fractiemedewerkers af dat zij zelf eigen prestaties en functioneren monitoren en aan de bel trekken als de te bereiken resultaten in gevaar komen